

Sygn. akt II Ka 491/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2023 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Karol Troć
Protokolant:	st. sekr. sądowy Agnieszka Walerczak

przy udziale Prokuratora Łukasza Bańkowskiego

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2023 r.

sprawy **D. P.**

oskarżonego z art. 35 ust. 1a Ustawy z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Łukowie

z dnia 17 maja 2023 r. sygn. akt II K 483/22

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uznając, iż oskarżony D. P. dopuścił się popełnienia zarzuconego mu czynu, wyczerpującego znamiona określone w art. 35 ust. 1 a Ustawy z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt, na podstawie art. 66 § 1 kk i art. 67 § 1 kk postępowanie warunkowo umarza tytułem próby na okres roku;

zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 60 złotych opłaty za obie instancje i 90 złotych wydatków sądowych za I i II instancję.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 491/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Łukowie z dnia 17 maja 2023 r. sygn. akt II K 483/22

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)	

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiężle o powodach nieuwzględnienia dowodu

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>I. obrazę przepisów prawa karnego materialnego pod postacią art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Rady /WE/ NR 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004r w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie /WE/ nr 1255/97 w związku z przepisami technicznymi określonymi w punktach 1 oraz 2 litera „a” i „c” załącznika numer I do wyżej wskazanego Rozporządzenia, przez ich niesłuszne niezastosowanie w sytuacji, gdy wskazane przepisy w powiązaniu z treścią art. 35 ust. 1a w związku z art. 6 ust.1a oraz 6 ust. 2 pkt 6 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r o ochronie zawierają wskazują na odpowiedzialność karną osoby, która znęca się nad zwierzęciem m.in. przez transport w sposób powodujący ich zbędne cierpienie i stres, do których zaliczane są zwierzęta niezdolne do transportu wskazujące słabość fizjologiczną, w tym samice, które urodziły w poprzednim tygodniu, co skutkowało wydaniem wyroku uniewinniającego</p> <p>II. obrazę art. 7, 366§ 1 k.p.k. mającą wpływ na treść orzeczenia poprzez ocenę zebranego materiału dowodowego ,wbrew dyspozycji art.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	<p>7 k.p.k. w sposób wybiórczy, sprzeczny z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, a wyrażające się w pominięciu przy ustalaniu stanu faktycznego dowodów przedstawionych przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Ł. oraz zeznań P. Ł., które to dowody jednoznacznie wskazują, że w okresie 7 dni po porodzie, samice zwierząt nie są zdolne do transportu, zabraniają tego przepisy prawa Unii Europejskiej przyjmując, że transport takowych zwierząt naraża je na zbędne cierpienie i stres, co miało wpływ na treść orzeczenia skutkując niesłusznym uniewinnieniem oskarżonego od zarzucanego mu przestępstwa.</p>	
<p>Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Zaskarżony wyrok jest błędny wobec dokonania niewłaściwej wykładni przepisów i nieprawidłowego stwierdzenia na tle prawidłowo, choć niepełnie, ustalonego stanu faktycznego, że oskarżonemu nie można przypisać winy w zakresie zarzucanego mu czynu, wobec czego zarzuty apelacji oskarżyciela publicznego okazały się trafne. Sąd I instancji prawidłowo ocenił zebrane w sprawie dowody uznając, że prezentowana na rozprawie główna wersja o pomyłce w dacie urodzenia przez objętą zarzutem krowę była tylko wyrazem linii obrony. Jak wynika z niezwykle lakonicznych motywów wyroku, podstawą uniewinnienia oskarżonego był brak dowodów, dających podstawę ustalenia, że przedmiotowa krowa w związku z transportem do rzeźni w krótszym niż dopuszczany przepisami okresie,</p>		

doznała jakichkolwiek cierpień, wobec czego nie było podstaw do stwierdzenia, że oskarżony dopuszczając do jej transportu znęcał się nad nią. Tymczasem oczekiwanie, by w sprawie takiej jak niniejsza oskarżyciel publiczny był zobowiązany do wykazania takiego faktu, jest sprzeczne z istotą bezpośrednio obowiązujących w krajach UE przepisów Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań (...) oraz korelujących z nimi przepisów ustawy o ochronie zwierząt, w szczególności art. 35 ust. 1a. Przepisy obu tych aktów prawnych mają na celu m.in. ochronę zwierząt przed zbędnym cierpieniem, nie przewidując, by rolnicy przed każdą czynnością, np. związaną z transportem zwierzęcia, byli zobowiązani uzyskać zaświadczenie od weterynarza stwierdzające, że konkretne zwierzę dokładnie w chwili ładowania go na pojazd, jest zdolne odbyć ten transport bez zbędnego cierpienia. Byłoby to rozwiązanie oczywiście utrudniające prowadzenie wszelkiej działalności, związanej z hodowlą i wykorzystywaniem zwierząt. W miejsce tak niezyciowego, niemożliwego do zrealizowania modelu, prawodawca określił, w jakich sytuacjach, uzasadnionych okolicznościami (typu poród, ciąża itp.) zachodzi domniemanie, że zwierzę nie jest w pełni sprawne i nie jest zdolne do odbycia transportu bez odczuwania bólu, stresu itd. Dlatego też nieuzasadnione jest oczekiwanie, że oskarżyciel publiczny winien przedstawić dowody potwierdzające, że przedmiotowa krowa rzeczywiście cierpiała i nie była zdolna do transportu. Jest zresztą

oczywistym, że poród, choć jest czynnością naturalną, fizjologiczną, nie jest zdarzeniem obojętnym dla zdrowia, kondycji fizycznej, samopoczucia rodzącej i przez pewien czas po nim rodząca wymaga spokoju, regeneracji, odpoczynku – co w przepisach wskazanego Rozporządzenia Rady określono na tydzień od porodu. W niniejszej sprawie, prócz stwierdzeń oskarżonego czy zeznań świadków, że w zachowaniu krowy nie było widać żadnych ograniczeń, istniała także informacja o tym, że po porodzie zaprzestała pobierać pokarm (co było zresztą powodem jej sprzedaży do rzeźni, a więc nie był to w ocenie oskarżonego stan chwilowy), co wskazywało na odstępstwo od normalnego dobrostanu, na zaistnienie jakiegoś problemu zdrowotnego. Nawet jeśli więc krowa ta nie prezentowała jawnych oznak cierpienia, nie oznacza to, że żadnego bólu nie odczuwała. Istotnym jednak jest to, że ustawodawca zakazał transportu zwierząt w ciągu tygodnia od porodu z uwagi na to, że co do zasady w tym okresie zwierzę nie jest w pełni sprawne i w związku z następstwami tak istotnego zdrowotnie zdarzenia zdolne do transportu. Ponieważ oskarżony zakaz ten złamał, zaistniały podstawy do ustalenia jego odpowiedzialności za czyn z art. 35 ust. 1a (w zw. z treścią art. 6 ust. 2 pkt 6) ustawy o ochronie zwierząt. Nie było też podstaw do ustalenia, że oskarżony działał w usprawiedliwionym błędzie co do prawa (art. 30 kk). Choć można zrozumieć, że przeciętny obywatel nie jest w stanie na bieżąco śledzić wszelkich zmian porządku prawnego, obowiązującego na terenie RP, w tym w związku z członkostwem w Unii Europejskiej, jednakże wskazywane

<p>Rozporządzenie Rady obowiązuje generalnie od 5 stycznia 2007 r. i nie sposób bronić się tym, że było za mało czasu, by dowiedzieć się o wprowadzeniu nowych przepisów, dość istotnie regulujących raczej podstawowe dla rolników kwestie, związane z ochroną zwierząt podczas transportu.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>O uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Zasadność zarzutów skutkowałą trafnością konkluzji o konieczności wyeliminowania wyroku z obrotu prawnego w obecnym kształcie. Niezasadny był jednakże wniosek o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Zgodnie z treścią art. 437 § 2 kpk, uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 kpk (zaistnienie bezwzględnej przesłanki odwoławczej), art. 454 kpk (przy potrzebie kasacji wyroku uniewinniającego lub umarzającego postępowanie) lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Kasacja wyroku uniewinniającego możliwa jest jednakże wyłącznie wówczas, gdy zachodzą podstawy do skazania oskarżonego (art. 454 kpk), ale nie jest możliwa, jeżeli zachodzą podstawy do</p>		

innego niż skazanie rozstrzygnięcia. Tymczasem w ocenie Sądu odwoławczego zaistniały przesłanki do tego, by postępowanie wobec oskarżonego warunkowo umorzyć, bo takie rozstrzygnięcie pozwoli w pełni osiągnąć cele postępowania karnego. Stopień winy oskarżonego trudno uznać za wysoki. Oczywistym jest w świetle materiału dowodowego sprawy, że ani nie znał on (choć powinien) treści norm prawnych, zakazujących zbyt wczesnego transportu, zwłaszcza że rzeczywiście mógł bez utrudnień zaczekać do upływu tego terminu, ani nie chciał przysporzyć zwierzęciu zbędnego cierpienia, bo nie miał w tym żadnego ekonomicznego interesu. Poziom cierpienia zwierzęcia też raczej nie był znaczny, skoro podczas czynności transportowych nie wykazywało ono zewnętrznych oznak bólu, a i droga przejazdu z J. do S. to ok. 20 km, wobec czego transport nie trwał długo i nie przyczyniał się do znacznej intensyfikacji cierpień. Niewątpliwie oskarżony będzie już wiedział i będzie przestrzegał norm transportowych zwierząt i nigdy więcej nie powtórzy swojego niedopatrzania, wobec czego cel prewencyjny zostanie osiągnięty. Dlatego też zdaniem Sądu apelacja oskarżyciela publicznego i jej kierunek, a także dowody zebrane w sprawie pozwoliły na dokonanie zmiany wyroku i warunkowe umorzenie postępowania tytułem próby na minimalny okres roku. Nie występowała w sprawie żadna organizacja ochrony zwierząt, na rzecz której można byłoby orzec środek kompensacyjny, wobec czego nie było podstaw, by o nim orzekać. Nie było też w ocenie Sądu konieczności orzekania jakiegokolwiek środka probacyjnego

wobec przekonania, że oskarżony i bez tego nie popełni więcej analogicznego przestępstwa ani nie przemawiają za taką potrzebą względy oddziaływania społecznego.

OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	PODLEGAJĄCE
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Całość wyroku uniewinniającego	
Zwięźle o powodach zmiany	
Jak w pkt 3	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	

1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II	Zgodnie z treścią art. 634 kpk i art. 635 kpk w zw. z art. 627 kpk i 629 kpk w razie zmiany wyroku na niekorzyść oskarżonego, koszty procesu

za postępowanie odwoławcze ustala się na zasadach ogólnych i ponosi je oskarżony. Na koszty postępowania odwoławczego składają się zaś wydatki opłata (za obie instancje) w wysokości od 60 do 100 zł (art. 7 ustawy o opłatach w sprawach karnych), przy czym Sąd ustalił ją w wysokości minimalnej oraz wydatki, poniesione przez Skarb Państwa w obu instancjach - ryczałt za doręczenia korespondencji na każdym etapie – w kwocie po 20 zł oraz 50 zł wydatków za postępowanie przygotowawcze (k. 34).

PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Oskarżyciel publiczny		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Całość wyroku		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		

1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego,	

	przepadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana